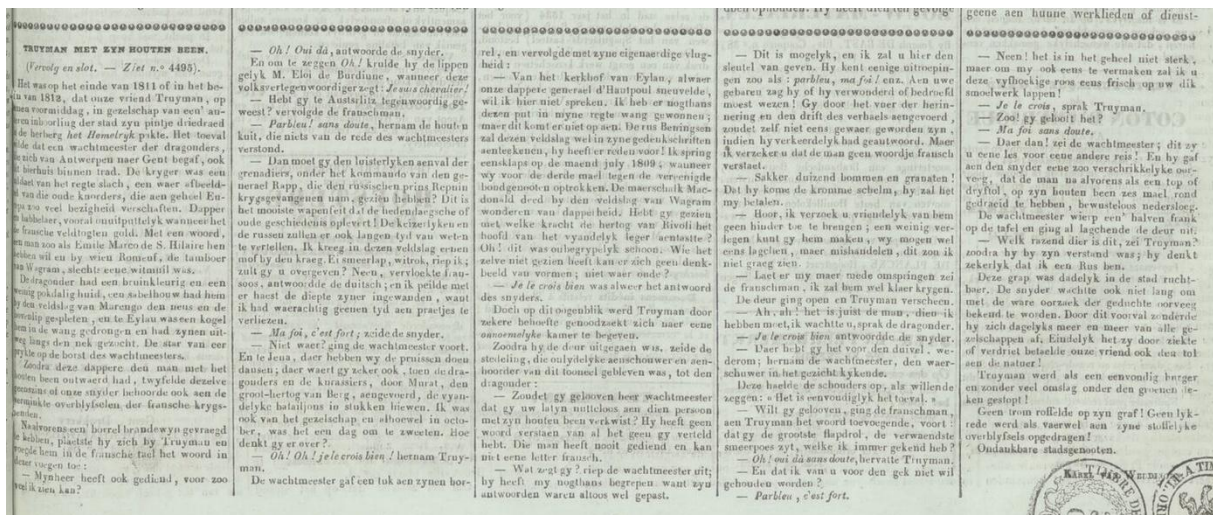

Melanie

Van Wetteren

Op zondag 1 september 1844 publiceerde de Gazette van Gent, een opmerkelijk verhaal over "Truyman met zyn houten been". (bron: www.hetarchief.be)

Samenvatting van het artikel

Het verhaal speelt zich af rond 1811–1812. Tuyman, een eenvoudige stadsbewoner met een houten been, zit samen met een vriend in de herberg *Het Hemelrijk* wanneer een wachtmeester van de Franse dragonders binnenkomt. Deze soldaat is een doorgewinterde krijger die graag opschept over zijn oorlogsverleden, vooral over veldslagen als Marengo, Eylau, Austerlitz, Jena en Wagram.

De wachtmeester vertelt met veel vuur over allerlei heldendaden — alsof hij ze allemaal persoonlijk heeft meegemaakt. Tuyman, die nauwelijks Frans verstaat, doet alsof hij hem begrijpt. Hij antwoordt telkens met enkele Franse woorden die hij wél kent, zoals “parbleu!”, “ma foi!” en “je le crois bien!”. De soldaat denkt hierdoor dat Tuyman vol bewondering luistert.

Wanneer Tuyman even weggaat, vertelt een omstaander aan de wachtmeester dat Tuyman eigenlijk niets begrijpt en enkel die paar Franse uitroepen gebruikt. De soldaat voelt zich belachelijk gemaakt.

Wanneer Truyman terug binnenkomt, begint de woedende wachtmeester hem streng toe te spreken. Truyman — nog steeds nietsvermoedend — blijft beleefd antwoorden met dezelfde Franse stopwoorden.

De soldaat ziet dit als spot en geeft hem onverwachts een harde oorveeg. Truyman draait daarbij enkele keren rond op zijn houten been en valt bewusteloos neer. De wachtmeester betaalt en vertrekt alsof er niets gebeurd is.

Het verhaal gaat snel rond in de stad, en men lacht om het misverstand tussen de opschepperige soldaat en de goedgegelovige Truyman. Enige tijd later sterft Truyman door ziekte, zonder eerbetoon of plechtigheid, vergeten door zijn stadsgenoten.

Op zoek naar “Truyman met zijn houten been”

Het artikel vormde de aanleiding om de werkelijke identiteit van deze Truyman te achterhalen. Omdat er in de tekst vermeld wordt dat hij “van den arme” begraven werd, was het logisch om de Gentse overlijdensakten te raadplegen.

Volgens het verhaal was Truyman een “snijder”, een oude benaming voor kleermaker. In de Gentse overlijdensakten uit die periode werd echter geen Truyman gevonden met dat beroep. De zoektocht leverde dus geen directe bevestiging van zijn identiteit op.

Toch werden in Gent de volgende overlijdens van personen met de naam Truyman teruggevonden:

- Augustinus Truyman, overleden 4 oktober 1828, 1 jaar, °Gent
- Joannes Baptista Truyman, overleden 31 maart 1830, 9 maanden, °Gent
- Carolus Truyman, overleden 1 augustus 1832, 6 jaar, °Gent
- Jacobus Truyman, overleden 5 december 1832, 56 jaar, °Wetteren
- **Leopoldus Truyman, overleden 13 april 1833, 16 maanden, °Wetteren**
- Stephania Truyman, overleden 18 augustus 1834, 18 jaar, °Wetteren
- Frederic Francies Truyman, overleden 8 juni 1843, 45 jaar, °Sint-Niklaas
- Francies Truyman, overleden 9 december 1843, 67 jaar, °Wetteren
- Vitalis Truyman, overleden 4 augustus 1878, °Wetteren

De overleden kinderen Augustinus (°2/9/1827), Joannes Baptista (°24/6/1829) en Carolus (°18/2/1826) blijken allen kinderen te zijn uit het huwelijk van Frederic Francies Truyman en Coleta Van Geert. Frederic Francies was schrijver van beroep.

In deze periode werden in Gent twee huwelijken voltrokken waarbij een Truyman betrokken was:

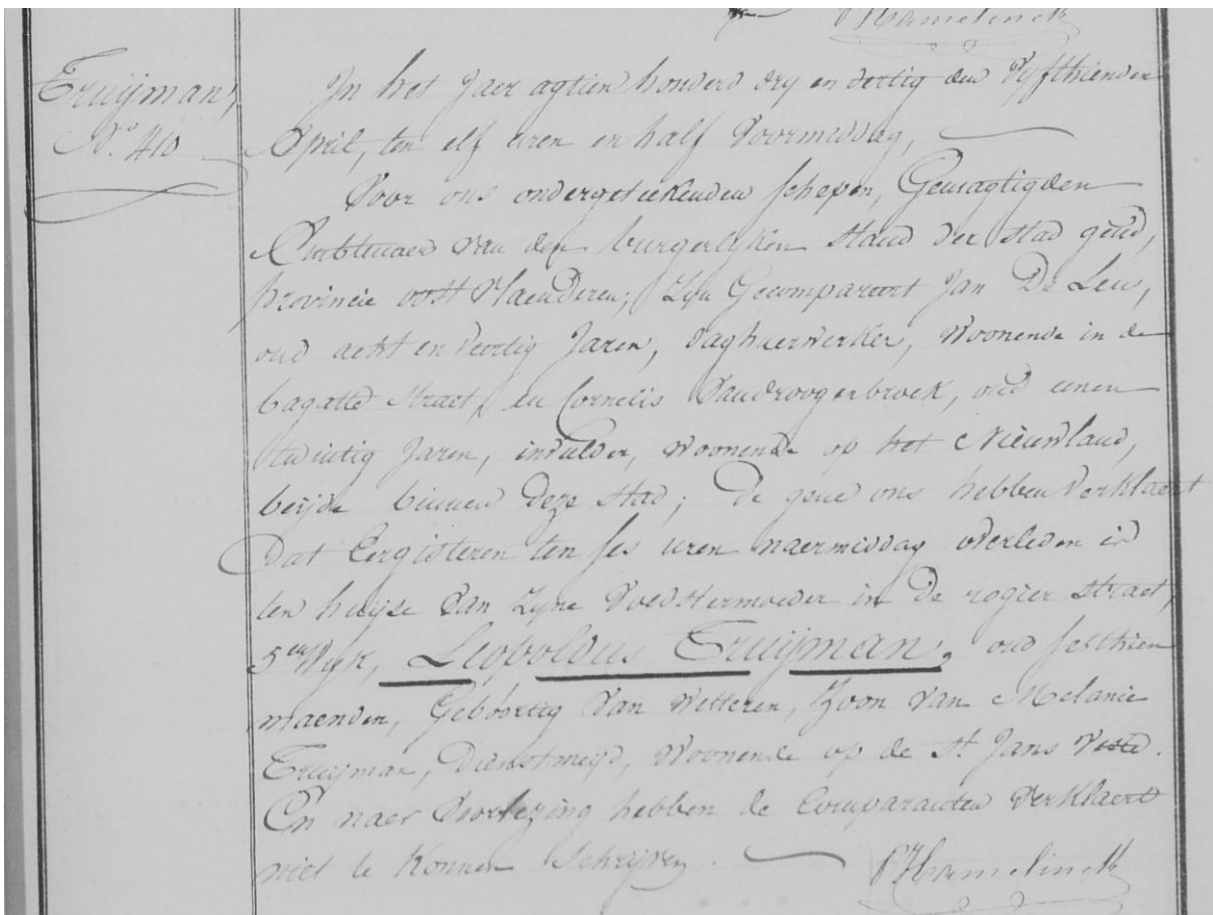
- 5 oktober 1825 – huwelijk van *Fredericus Franciscus Truyman* en *Coleta Van Geert*.
- 24 juli 1839 – huwelijk van *Vitalis Truyman* en *Francisca De Poortere*, geboren in Berchem.

Een opvallende vondst: het spoor naar Melanie Truyman

De genealogische zoektocht leidde onverwacht naar Melanie Truyman, de grootmoeder van “onze bandiet” Gaspard Truyman.

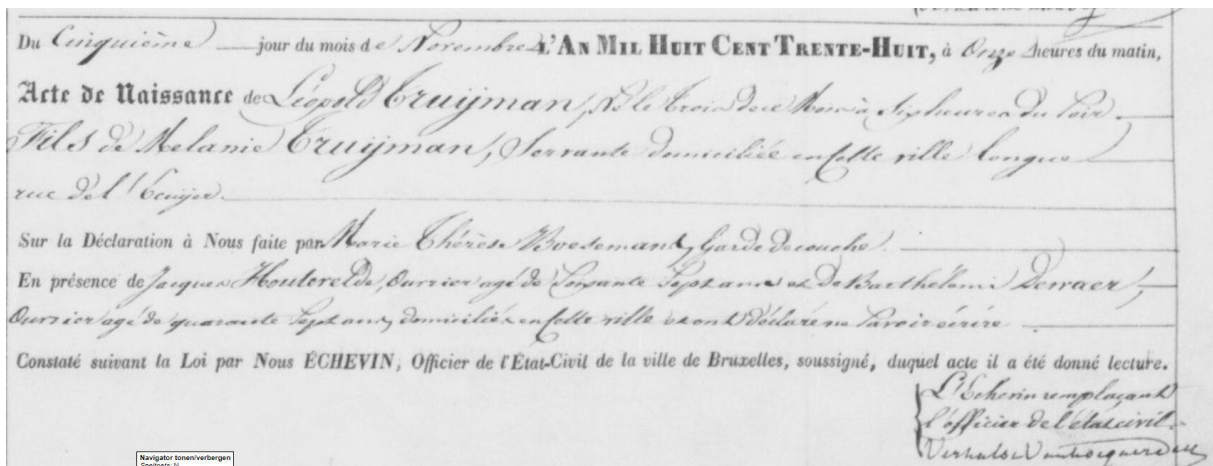
Melanie werd geboren te Wetteren op 10 februari 1811, dochter van Jacobus Truyman (1776–1832) en Joanna Livina Van Boxelaere (1782–1858)

Via de overlijdensakte van Leopoldus Truyman (Gent, 13 april 1833) kon het verband met Melanie gelegd worden. Leopold werd te Wetteren geboren op 27 december 1831 als onwettig kind. In de overlijdensakte staat dat hij stierf bij zijn “voedstermoeder”.

Overlijdensakte Leopoldus Truyman, Gent 13 april 1833.

In dezelfde periode werkte Melanie als dienstmeid in Gent. Later vinden we haar terug als dienstmeid in Elsene, waar haar tweede zoon geboren werd, die zij opnieuw Leopold noemt — een bevestiging dat het om dezelfde Melanie gaat.

Geboorteakte Leopold Truyma, Elsene 5 november 1838.

Op de website www.hetarchief.be leverde nog extra informatie over Gaspard Truyma. Gaspard bleek dan toch niet de sympatieke boef uit het verhaal dat afspeelde in het nachtleven te Parijs. In “De Demer”, nieuwsblad voor het arrondissement Hasselt en provincie Limburg, verscheen op zaterdag 22 september 1888 een artikel betreffende een zeer beruchte bende in Brussel, “De Grije Klakken”. Hun leider was Gaspar Truyma.

Gemengd nieuws – Een oude kennis

Men zal zich herinneren dat zo'n vijf jaar geleden de straten van Brussel en de voorsteden onveilig werden gemaakt door een goed georganiseerde dievenbende, bekend onder de naam “de Grije Klakken”.

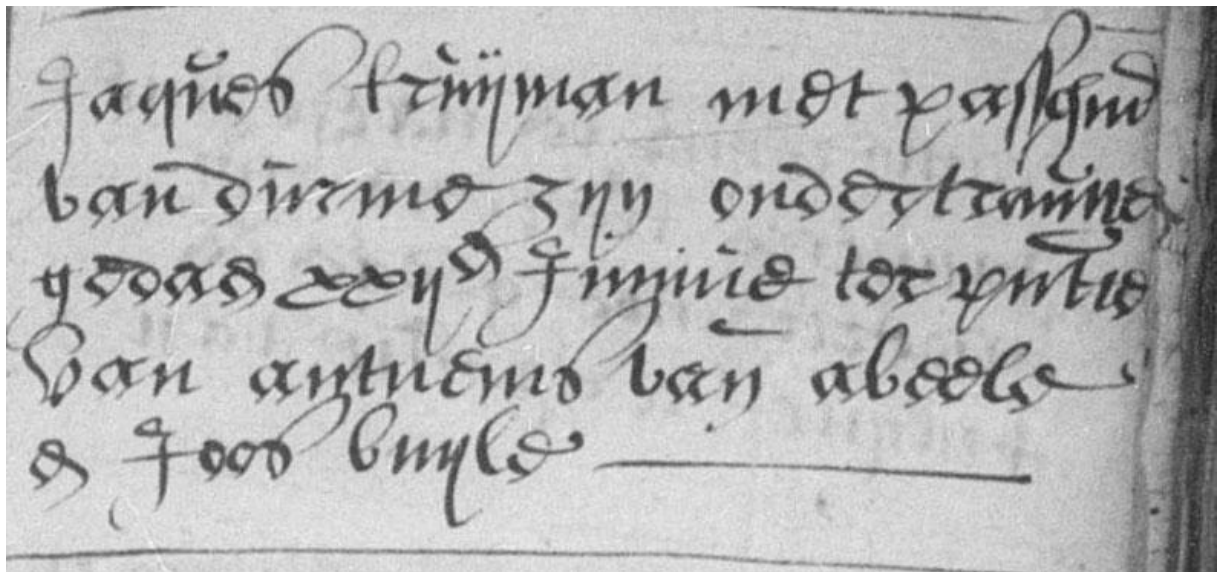
Enkele dagen geleden, tijdens een politieactie in verdachte herbergen en logementshuizen, werd de leider van die bende aangehouden. Het gaat om een kerel met de bijnaam **Jules Moustache**, die zich tegenwoordig in Brussel ophield onder de naam **Jules Coudron**, Frans onderdaan. Hij had papieren op die naam in zijn bezit. Omdat hij geen middelen van bestaan had, werd hij opgesloten in de gevangenis van de **Kleine Karmelieten**, in afwachting van zijn overbrenging naar de Franse grens.

In de nacht van zondag op maandag hield de politie van Elsene nog een ander lid van de bende van Jules Moustache aan, een gevaarlijk oudgediende, bekend onder de naam **Rosse Jules**. Deze herkende meteen zijn vroegere opperhoofd en groette hem vriendelijk. Jules Moustache, die koste wat het kost wilde vermijden om herkend te worden en die onder de naam Jules Coudron over de grens wou gezet worden, antwoordde niet op de groet.

De Rosse voelde zich beledigd en vroeg om met de gevangenisdirecteur te mogen spreken. Daar verklaarde hij dat de zogenoemde Coudron niemand minder was dan de beruchte **Gaspard Truyma**, het vroegere hoofd van de bende van de Grije Klakken. De twee boeven werden geconfronteerd, en al snel bleek dat Rosse Jules de waarheid had gesproken. Men ontdekte eveneens dat Truyma nog een gevangenisstraf van **één jaar** had openstaan, waartoe hij in **1887** veroordeeld was voor **nachtelijke aanranding**. De medeplichtige met wie hij die aanslag pleegde, was tot **vijf jaar gevangenis** veroordeeld.

Het is bijzonder dat wanneer men de voorouders van Melanie volgt, men uiteindelijk opnieuw in het Waasland terecht komt, bij Jacobus Truyma, geboren te Nieuwkerken-Waas en overleden te Wetteren op 2 februari 1646. Jacobus was de zoon van Jacobus en

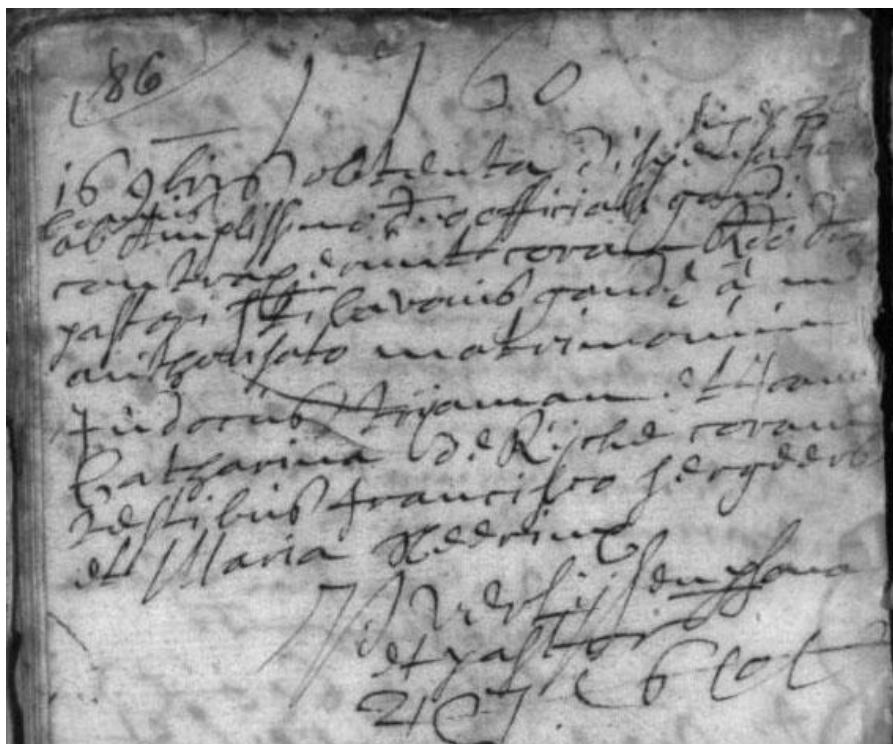
Elisabeth Impens. Hij huwde op 11 augustus 1621 in Wetteren met Paschasia Van Durme. Zij zijn de stamouders van meerdere Truymen-generaties in de omgeving van Wetteren.

In dit gezin werden 8 kinderen geboren, 7 jongens en een meisje.

Joannes (1623 -1686), Livinus (1625), Franciscus (1628), Jacobus (1630-1704), Adriaan (1633), Catharina (1636), Judocus (1639-1654), Martinus (1643-1683).

In deze periode werden er een tachtigtal "Truymans" in Wetteren geboren. Er hadden ook een vijftwintig tal huwelijken plaats. Het zou een uitgebreid werk worden om al deze gebeurtenissen hier uit te schrijven.

Het huwelijk op 16 november 1760 tussen Judocus Truymen en Joanna Catharina De Rijcke te Schellebelle had tot gevolg dat er een nieuwe migratie van "Truymans" gebeurde. In dit huwelijk werden er 13 kinderen geboren, 7 jongens en 6 meisjes. In Schellebelle werden 24 "Truymans" geboren.

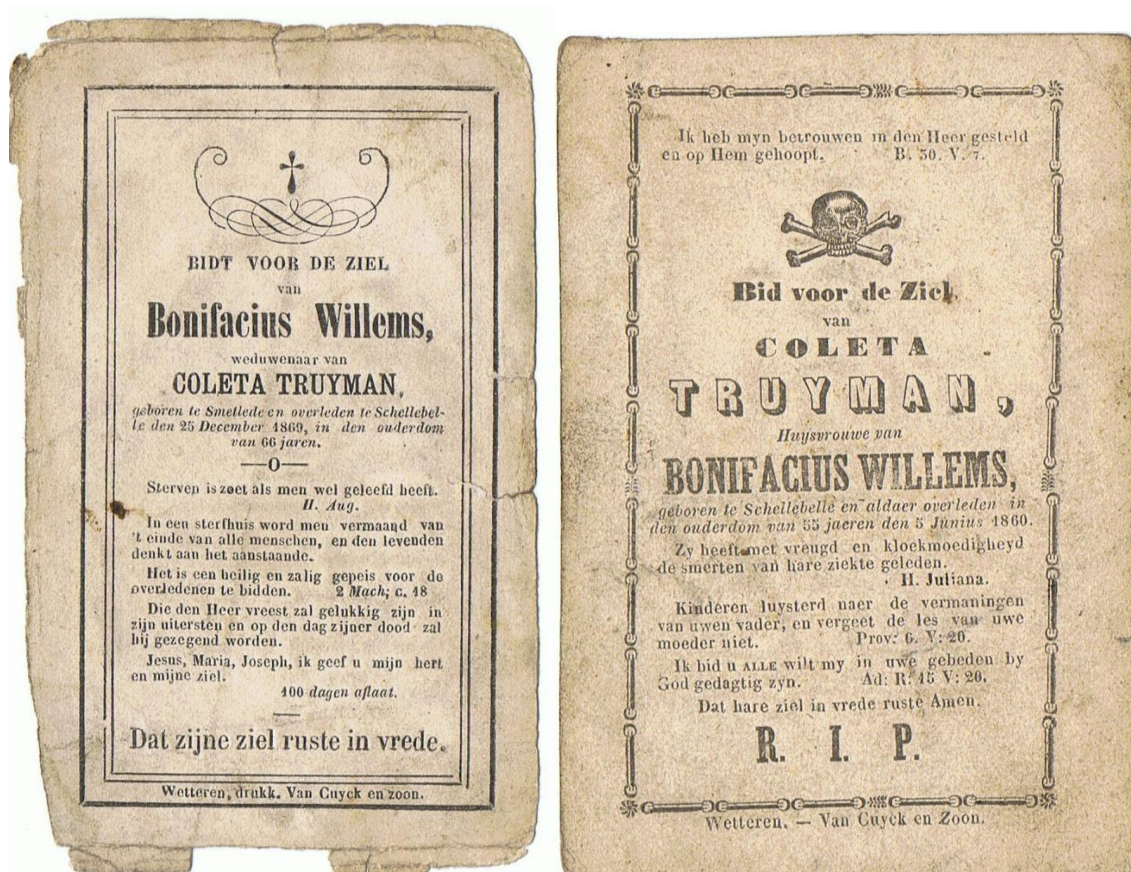
Op 7 juli 1885 overleed Francisca, de laatste Tryuman in de streek Wetteren en Schellebelle. Francisca, de jongste dochter van Petrus Joannes Tryuman (1779-1834) en Lucia Boterberg (1780-1867). Francisca is geboren op 18 juni 1812 en huwde op 10 november 1841 te Schellebelle met Carolus Ludovicus Vervust. In dit gezin waren nog drie andere kinderen

Petrus (1807-1878), op 23 oktober 1840 te Waasmunster gehuwd met Maria Josepha Wuytack. In dit huwelijk werden er twee dochters geboren. Angelique (1841-1924) en Joanna Sylvia (1842- 1854).

Joannes (1812- 1824), zie volgende pagina.

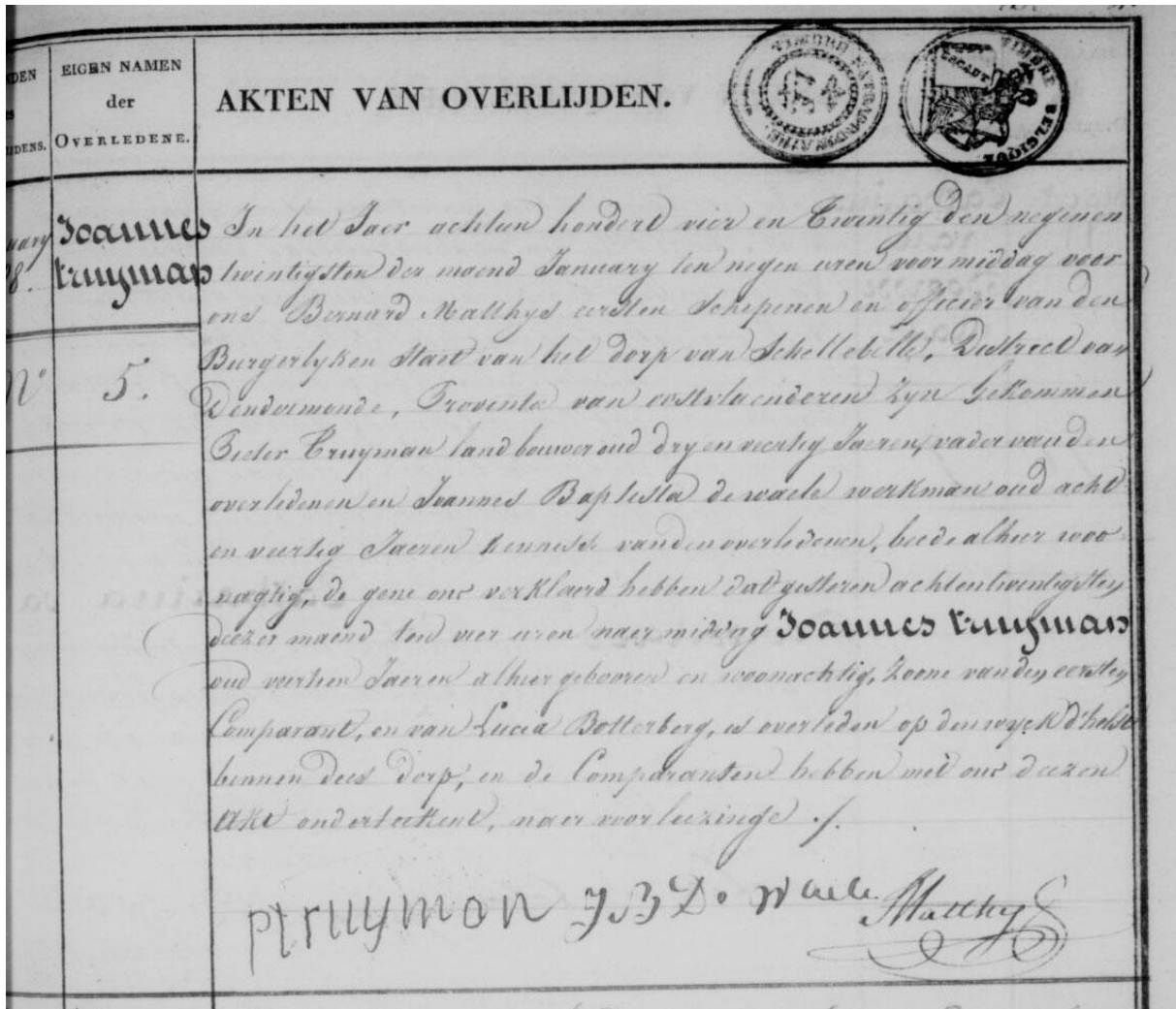
Coleta (1805-1860), is op 6 augustus 1839 gehuwd met Bonifacius Willems (1803-1869). Coleta overleed op 5 juni 1860 in haar woning te Hekkergem, Schellebelle. De aangifte is gedaan door haar man Bonifacius en hun gebuur Francies Lalement (schrijver) 36 jaar. Bonifacius overleed 9 jaar later op 25 december 1869.

De heer Hubert Leo Willems publiceerde op Geneanet.org deze zeer uitzonderlijk oude bidprentjes.

Bij het onderzoek naar deze familietak in Wetteren en Schellebelle, kwamen er nog twee opvallende overlijdens voor.

Ten eerste het overlijden van Joannes Truyman, 14 jaar oud. Zoon van Petrus Joannes Truyman en Lucia Boterberg. Joannes is te Schellebelle geboren op 8 februari 1824. Op 28 januari 1824, zou het paard met kar op hol geslagen zijn en naast de weg geraakt zijn waardoor Joannes onder de kar verpletterd werd.

Overlijdensakte Joannes Truyman

Artikel van de Heemkring Schellebelle

Op de hoek van de Drabstraat en het Ruitenken, enigzins verscholen achter een omheining, staat aan de zijgevel van het huis een hardstenenkruis dat het dodelijk ongeval van Joannes Truyman in 1824 herdenkt.

"De familie Truyman was eind 18de eeuw vanuit Wetteren naar Schellebelle gekomen en woonde op Hekkergem." Hun beroep was landbouwer en bloempelder (ambachtsman die het graan zuivert vooraleer het te malen).

Volgens de familieoverlevering waren vader en zoon een kar brandhout gaan halen. Bij hun terugtocht raakte het paard verschrikt, sloeg op hol, de volgeladen kar geraakte naast de weg en kantelde waarbij de kleine Joannes onder de kar verpletterd werd.

Het ongeval gebeurde niet op de plaats waar het gedenkkruis staat. De overlijdensakte vermeldt *is overleden op den wyck Dhelst binnen dees dorp*. Elst is een gedeelte van de 'meersen en land achter het kasteel' die in een grote Scheldemeander aan de overkant van de Schelde liggen, maar in 1824 was dit niet het geval.

Reconstructietekening uit het landboek 1658.

Tussen 1882-1886 werd in de Schelde de "Doorsteek" gegraven waarbij de meander werd afgesneden en het gebied aan de overkant kwam.

We veronderstellen dat bij die werken het gedenkteken in de weg stond en men het naar een meer zichtbare en veiligere plaats heeft overgebracht.

Oorspronkelijk stond het hier aan de andere kant van het kruispunt, op grondgebied Wetteren, maar na verloop van tijd ook niet meer veilig. Het werd door landbouwvoertuigen omver en van zijn sokkel gereden.

In 2001 werd het door de gemeente Wetteren gerestaureerd, van een nieuwe sokkel voorzien en - met toestemming van de bewoners van huis Lageweg nr. 3 - aan de andere kant van het kruispunt geplaatst.

Nieuwe bewoners hebben het later naar de zijgevel verzet.

Het tweede overlijdensbericht is het verhaal van Joseph Tryuman, zoon van Joannes Tryuman (1745-1821) en Joanna Petronella Pieters. Joannes is op 30 september 1784 in Wetteren geboren en op 5 september 1808 in het Militair Hospitaal in Breslau (Polen) overleden.

Utrecht 10

M O I S des D É C È S.	N O M S P R O P R E S des D É C É D É S.	ACTES DES DÉCÈS.
novembre an 1808 Le 20	Joseph Tryuman	<p>Copie de l'acte de décès de Joseph Tryuman, âgé de vingt cinq ans, né à Wetteren le trente septembre mil sept cent quatre vingt quatre, fils de Jean et de Jeanne Petronelle Pieters, décédé à Breslau (poussé par les bruits militaires de la Grande armée) le vingt un du mois de novembre an 1808.</p> <p>Extrait Martuaire hôpital militaire de Breslau n° 1. Du Registre des décès de cet hôpital, il a été extrait ce qui suit:</p> <p>Le nommé Joseph Tryuman Grenadier au 1er Régiment de ligne premier Bataillon compagnie de Grenadiers nés de Vessers Département de l'Escaut âgé de vingt un ans fils de ... et de ... entré au dit hôpital le six du mois de septembre an 1808, est mort le vingt un du mois de novembre an 1808. Le Sousigné Directeur de cet hôpital certifie le présent extrait sur forme au Registre des décès de cet hôpital à Breslau le vingt un du mois de novembre 1808. Signé Wirt</p> <p>Le Sousigné Chirurgien Major de cet hôpital certifie que le nommé Joseph Tryuman Grenadier dénommé au présent est mort au dit hôpital à la suite de fièvre adynamique à Breslau le vingt un du mois de novembre an 1808. Signé Couruet.</p> <p>Nous Commissaire des guerres chargé de la police de cet hôpital certifions que les signatures et descriptives sont celles de M. Wirt Directeur et de M. Couruet officier de santé de cet hôpital et que foi doit être rendue à Breslau le vingt un du mois de novembre an 1808. Signé Bartholomé</p> <p>Pour copie conforme inscrit par nous Maire, officier de l'état civil de la commune de Wetteren, sur papier blanc à quatre quarts, chapite quatre titre deux en code Napoléon. A Wetteren ce six sept mille huit cent neuf, à six heures du matin.</p> <p style="text-align: right;">M. F. Derrijck Maire</p>

Fictief verhaal door Chat GPT, gebaseerd op gegevens uit het militair hospitaalregister van Breslau (1808) én de historische context van die periode.

Joseph Truyma: Soldaat in het Franse Keizerrijk

De ochtendnevel hing zwaar boven de velden toen Joseph Truyma zijn ouderlijk huis verliet in Wetteren, dat sinds enkele jaren deel uitmaakte van het Franse keizerrijk. Zoals zovelen van zijn leeftijd werd ook hij opgeroepen voor de dienstplicht. De keizer had mannen nodig, sterke mannen, voor zijn grootse plannen in Europa. Joseph, nauwelijks twintig, volgde zonder morren. Het was zijn plicht, maar ook een sprong in het onbekende.

Na zijn opleiding werd hij ingedeeld bij het 1ste bataljon Grenadiers, een elite-eenheid die overal in het rijk ontzag afdwong. Hij voelde zich trots wanneer hij de hoge

berenmuts opzette en het regiment de paradeas oefende. Toch was het geen glorieus bestaan: de dagen waren gevuld met marsen die uren duurden, karige maaltijden en nachten waarin de wind door de tentdoeken sneed.

Toen het bataljon naar het verre Silezië werd gestuurd, had Joseph nauwelijks een idee waarheen hij precies ging. De naam Breslau klonk vreemd, bijna exotisch. Men vertelde dat het er koud was, dat de bewoners een harde taal spraken en dat de oorlog er nog in de lucht hing sinds de veldslagen tegen Pruisen.

Breslau bleek een grote, statige stad aan de Oder. Het Franse leger had er een belangrijk garnizoen en de soldaten vulden de straten, herbergen en wachthuizen. Maar achter de façade van discipline en militaire routine school een andere vijand: ziekte. De vochtige winterlucht, overvolle kazernes en uitputting onder de troepen zorgden voor een golf van longziekten die zich snel verspreidde.

Het militair hospitaal

Joseph voelde het eerst als een lichte hoest, maar binnen enkele dagen zweette hij koortsig in de nacht. De compagnie-officier stuurde hem naar het militair hospitaal, gevestigd in een oud kloostergebouw met dikke muren en koude stenen vloeren. In lange zalen stonden rijen houten bedden, gevuld met bleke gezichten van mannen die net als hij te ver van huis waren.

Begin september 1808 werd zijn naam ingeschreven in het register:

"Truyma Joseph – soldaat, 1er Bataillon de Grenadiers – département de l'Escaut."

De arts probeerde hem te kalmeren. "Rust, jongen. De koorts moet zakken." Maar Joseph voelde dat zijn longen zwaar werden, alsof elke ademtocht een last was. De diagnose luidde phtisie, de gevreesde longziekte die in die tijd zelden nog genezing toeliet.

Rond hem klonk het gehijg van andere soldaten, het gerinkel van metalen schalen, het gedempte gebed van een aalmoezenier. De nacht viel vroeg in Silezië, en het enige licht kwam van flakkerende olielampen die schaduwen wierpen op de gewelfde plafonds.

Later werd zijn toestand kritiek. Een kameraad die hem nog even kwam bezoeken – misschien een jongen uit een naburig dorp in Vlaanderen – zou later vertellen hoe Joseph probeerde te glimlachen, alsof hij wilde zeggen dat het wel goed was. Maar zijn longen konden niet meer.

Wanneer zijn adem stokte, schreef de hospitaalschrijfster in het register één eenvoudig woord: "Mort."

Geen ceremonie, geen tromgeroffel. Alleen een aantekening in inkt, die 200 jaar later nog altijd getuigt van zijn korte leven.

Nagedachtenis

De bezittingen die Joseph bij zich had – waarschijnlijk een paar munten, zijn soldatenboekje, een zakmes – werden volgens voorschrift verzameld. Zijn familie thuis zou maanden later pas vernemen dat hij niet meer leefde. Misschien via een brief van het bataljon, misschien nooit officieel maar enkel via verhalen van teruggekeerde soldaten.

Toch leefde Joseph voort in die ene regel van het register, in het verhaal van een jonge man die ver van huis stierf in dienst van een rijk waarvoor hij geen keuze had, maar waarvoor hij dapper zijn plicht vervulde.

Wie was Truyman “met zyn houten been”?

"Ondanks deze zoektocht naar de identiteit van deze Truyman, is het tot nu toe nog niet duidelijk wie deze persoon was. Het onderzoek heeft echter wel een goed overzicht gegeven van de Truymans die in Gent, Wetteren en Denderbelle leefden. Van deze tak van de familie zijn er geen nakomelingen meer. Duidelijk is wel dat de oorsprong van de familie ook hier naar het Waasland teruggaat. Op www.geneanet.org is op een kaart duidelijk te zien dat alle Truymans afkomstig zijn uit het Waasland. In de kerkregisters komt onze naam soms voor als Truijman, Trayman, Trueman, Truymans, Tryman en Truman. Onze achternaam is bijzonder zeldzaam. Het is aannemelijk dat deze ongebruikelijke bijnaam, die uiteindelijk een achternaam werd, aan één persoon werd gegeven. Met andere woorden, alle dragers van deze achternaam zijn vrijwel zeker verre verwanten. Opmerkelijk is dat we tussen 1500 en 1700 zelfs de naam Trayman in Engeland aantreffen! (bron: Geneanet.org)"

